

"Türkiye İnternet'i: Neredeyiz ve Ne Yapmalıyız" Paneli

Odamızın da aralarında yer aldığı sivil toplum örgütlerinin desteğiyle düzenlenen "20. İnternet Haftası" kapsamında 12 Nisan 2017 tarihinde "Türkiye İnterneti: Neredeyiz ve Ne Yapmalıyız?" başlıklı bir panel gerçekleştirildi. Panele katılan konuşmacılar kapasite ve hız açısından İnternet kullanımında birçok sorun yaşandığını, iletişim ve bilgi teknolojileri alanında da geri kaldığını belirterek, yapılması gerekenler konusunda önerilerini dile getirdiler.

İnternet Haftası nedeniyle düzenlenen "Türkiye İnterneti: Neredeyiz ve Ne Yapmalıyız?" Paneli, 12 Nisan Çarşamba günü Ankara'da, İnşaat Mühendisleri Odası'nda gerçekleştirildi. Panele konuşmacı olarak İnternet Teknolojileri Derneği Başkanı Doç. Dr. Mustafa Akgül, EMO Bilgi ve İletişim Teknolojileri Komisyonu Başkan Yardımcısı Alpaslan Güzeliş, TELKODER Denetleme Kurulu Üyesi Halil Yalçın ve Türkiye Bilişim Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Ertan Barut katıldı.

İnternet Teknolojileri Derneği Başkanı Doç. Dr. Mustafa Akgül, İnternet'in Türkiye'deki gelişim aşamalarını anlattı. İlk yıllarda İnternet Günü olarak düşünülen etkinliğin, yoğun katılım, toplantı ve programlarla 2 haftaya çıktığını belirten Akgül, Türk Telekom'un ciddi destek verdiği dönemlerde İnternet Haftası kapsamında 50-60 şehirde etkinlikler düzenlediklerini anımsattı. Akgül, "Şu anda sadece 6-7 ilde etkinlik yapabiliyoruz. İnternet Haftası; bu kültürü yayma, ülkenin internetini konuşma, tartışma fırsatı yaratıyor" diye konuştu.

EMO Bilgi ve İletişim Teknolojileri Komisyonu Başkan Yardımcısı Alpaslan Güzeliş, geride bıraktığımız 24 yılda dünya üzerinde 1 milyon 180 bin tane web sayfasının oluştuğunu belirtirken, bu gelişim içinde Türkiye'nin yerini sorguladı. Uluslararası raporlar ve TÜİK verilerinden yola çıkarak yaptıkları çalışmanın Türkiye'nin bilgi ve iletişim teknolojilerinde giderek yoksullaştığını ortaya koyduğunu be-

lirten Güzeliş, "ITU'nun 2016 yılı BİT Geliştirme Endeksi'nde Türkiye 175 ülke içinde bir sıra gerileyerek 70. sıradaya yerini almış. 90'lı yıllarda bir atak yakalamıştık, fiber uzunluğumuz birçok ülke arasında örnek gösteriliyordu, ama şu an gittikçe gerileyerek bu duruma gelmişiz. Suudi Arabistan ve Afrika'dan birkaç ülke önümüze geçti" diye konuştu.

Türkiye'nin İnternet hızı konusunda da dünya ortalamalarının altında kaldığını belirten Güzeliş, bu sıkıntının temelde fiber optik altyapının yetersizliğinden kaynaklandığını kaydetti. Güzeliş, şunları söyledi:

"Fiber altyapı o kadar az ki gerçekten bir Afrika ülkesi gibiyiz. Fiber olmayınca hız yükseltilemiyor. 300 Mbit hıza teorik olarak çıkıyorsun, 5G'de bir hedef var ama o da mümkün olmayacak. Bu hızlar veri dolaşımı için yeterli değil. Yüksek veri, terabayt seviyesinde hız gerektirecek bunu da ancak fiber ile sağlayabiliriz. Fiber altyapı şu anda 300 bin km, bunun mutlaka 1 milyona çıkarılması gerekir. Sektörde karlılık güden bir anlayış var. Kar edelim ama altyapının gelişmiş olması önemli de-

ğil, iyi bir hizmet almak önemli değil (!) Film, video izleme, büyük veri göndermede sıkıntılı bir ülkeyiz. Ayrıca alım gücümüz düşük olduğu için hem teknolojiye ulaşma sıkıntımız var, hem de dünyanın en çok vergisini biz ödüyoruz. Hem gelişmekte olan ülkesin, hem de yoksullaşıyorsun. Bu da bir handikap."

Türkiye'nin bilgi teknolojileri ve iletişim alanında yüzde 25 oranında daha fazla gelişmesi gerektiğini, ancak ileriye değil, geriye doğru bir gidişin söz konusu olduğunu anlatan Güzeliş, "Bunun için politika üretilmeli, bizim gibi sivil toplum örgütleri bir araya gelip sesini yükseltmeli. Yoksa 5-10 yıl sonra bu alanda daha da yoksul bir ülke haline geleceğiz, Teknoloji üretmiyoruz, dışa bağımlıyız; her yıl cep telefonlarına çok büyük bedeller ödüyoruz" dedi.

"Altyapıya Yeterli Yatırım Yapılmadı"

TELKODER Denetleme Kurulu Üyesi Halil Yalçın, Türkiye'de İnternet'in bugünkü durumu ve yapılması gerekenleri anlattığı sunumunda, genişbant İnternet abone sayısı-

nın 2008 ile 2016 yılları arasında 10 kat artmış görüldüğünü, ancak 2008 yılında sadece xDSL varken, bugün mobil iletişimin çok üst seviyelerde olduğuna dikkat çekti. 2016 yılı itibarıyla 59 milyon İnternet abonesinin 52 milyonunun mobil telefonlar üzerinden İnternet'e bağlandığını bildiren Yalçın, "Bu durum, altyapı olarak maalessif kablo internet, fiber veya diğer modellerin hiçbirisiyle ilgili yatırım yapmamış anlamına geliyor" diye konuştu.

Şu anda fiber altyapının yüzde 90'ına Türk Telekom'un sahip olduğunu ve kurumun ticari kaygılarla fiyatı hiçbir zaman düşük tutmadığını belirten Yalçın, Türk Telekom'un fiber altyapısını kullanamayan özel şirketlerin, kendi fiber kablolarını çekmek istediklerinde çok yüksek harç maliyetleri ile karşılaştıklarını ve bu nedenle altyapıda gelişim sağlanmadığını söyledi. Türkiye'nin OECD ülkeleri arasında

sabit genişbant İnternet penetrasyonu açısından sondan üçüncü sırada yer aldığını kaydeden Yalçın, "Buradaki en büyük sıkıntı fiber optik kabloların çekimiyle ilgilidir" dedi.

Yerleşik işletmecilerin yüzde 68, alternatif işletmecilerin ise yüzde 31 oranında pazar payına sahip olduğunu oysa Avrupa'da bunun tam tersi oranların söz konusu olduğunu belirten Yalçın, genişbant ve İnternet'in yaygınlaşması için tesis paylaşımının "yükümlülük" değil, "hak" olması gerektiğini vurguladı.

"İnternet Otobanı Bir Türü Gelişmedi"

Türkiye Bilişim Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Ertan Barut sözlerine, "İnternet yaşamdır, özgürlüktür, güçtür, ekonomidir, hızlı iletişimdir, etkileşimdir; İnternet aslında her şeydir" diyerek başladı. İnternet'in etkin kullanımı için çaba harcadıklarını anlatan Barut, "Şimdi bir hayalimiz var: e-Türkiye, di-

jital Türkiye hayali" dedi.

Türkiye'deki İnternet hizmetlerinin kapasite ve hız açısından yetersiz kaldığına dikkat çeken Barut, alandaki en temel sorunlardan birinin de denetleme mekanizmalarının etkin çalışmaması olduğunu kaydetti. Barut, "Yollar yapıyoruz, köprüler yapıyoruz, bir ara devletteki yetkililerimizin ağzından hep 'İnternet Otobanı' ifadesini duyuyorduk, bu otoban bir türlü gelişmedi. Asıl hayat İnternet otobanında. Oradaki yatırım, ülkenin gençlerinin önünü açacak yatırımlardır. BTK ile yaptığımız görüşmelerde bunu dile getiriyoruz, bize hız lazım, performans lazım. Yoksa yurtdışı ile nasıl rekabet edeceksiniz, yabancılarla nasıl rekabet edeceksiniz?" diye konuştu.

Panelin tamamlanmasının ardından 20. İnternet Haftası Bilişim STK'ları Bildirisi okundu ve 20. yaş günü pastası kesildi.